

SKANDINAVIENS STJERNE

ORGAN FOR JESU KRISTI KIRKE AF
SIDSTE DAGES HELLIGE

HIMLENE FORKYNDER GUDS HERLIGHED

NUMMER 7

1. APRIL 1920

69. AARGANG

TEMPLET I ST. GEORGE.

Byen St. George, Hovedsædet i Washington County i Utah, ligger nær det sydvestlige Hjørne af Staten omkring 270 miles i lige Linie fra Salt Lake City og 330 miles, hvis man følger Vejen. Før Murene af Templet i Salt Lake City endnu var naaet over Kælderetagen, havde man bestemt afgjort at bygge et Tempel i den sydlige Del af Territoriet Utah. Grunden til St. Georges Tempel laa, da den blev valgt af Brigham Young, i Udkanten af Byen, og den omfatter 6 Acres.

Torsdag den 9. November 1871 indviede Præsident Brigham Young og hans forste Raadgiver George A. Smith tillige med Erastus Snow, der den Gang var Præsident i den sydlige Mission, Joseph W. Young, Præsident for St. George Stav af Zion, samt mange andre af Præstedømmets Medlemmer og Folket, Pladsen og brød Jorden til Templets Grund. Efter Bonnen, der blev opsendt af Ældste George A. Smith, talte Præsident Brigham Young til Folket. Vi tager et Uddrag af Referatet af hans Tale, da det giver et udmærket Udtryk for den Alvor, med hvilken det Hverv at bygge Templer blev betragtet, og den praktiske Karakter af det, som Folket opfattede som deres Pligter som Medlemmer af Kirken. Præsidenten raadede Folket til at koncentrere alle deres Evner om Arbejdet og fortsatte:

»Den Ide kan maaske opstaa, at dette er et haardt Land at skaffe sig sit Levebrød i. Nu er jeg meget glad ved Landet,

netop som det er. Det glæder mig, at det netop er, som det er. Det er et glimrende Land til at opdrage Hellige i. Blandt vore andre Pligter maa vi bygge et Tempel her. Jeg raader til, at Biskoppen for Byen her, Biskoppen for Santa Clara og Biskoppen for Washington deler dette Arbejde blandt Medlemmerne af deres respektive Wards: at grave Jorden til Grunden, at kore Sten, Sand, Ler og andre Materialer. Hvis Brodrene paatager sig at gore dette Arbejde med eet Hjerter og eet Sind, vil vi blive overmaade velsignet og forfremmet af Herren. Nu, hvis de, som er her til Stede, er eet med det første Præsidentskab i dette Arbejde og vil forene sig med dem i at sætte Bygningen af dette Tempel igennem ved Tro, Bonner og gode Gerninger, lad alle, Brodre og Sostre vise det med opløftet Haand.«

Folket loftede alle som een deres Haand. Det officielle Referat fortsætter som følger:

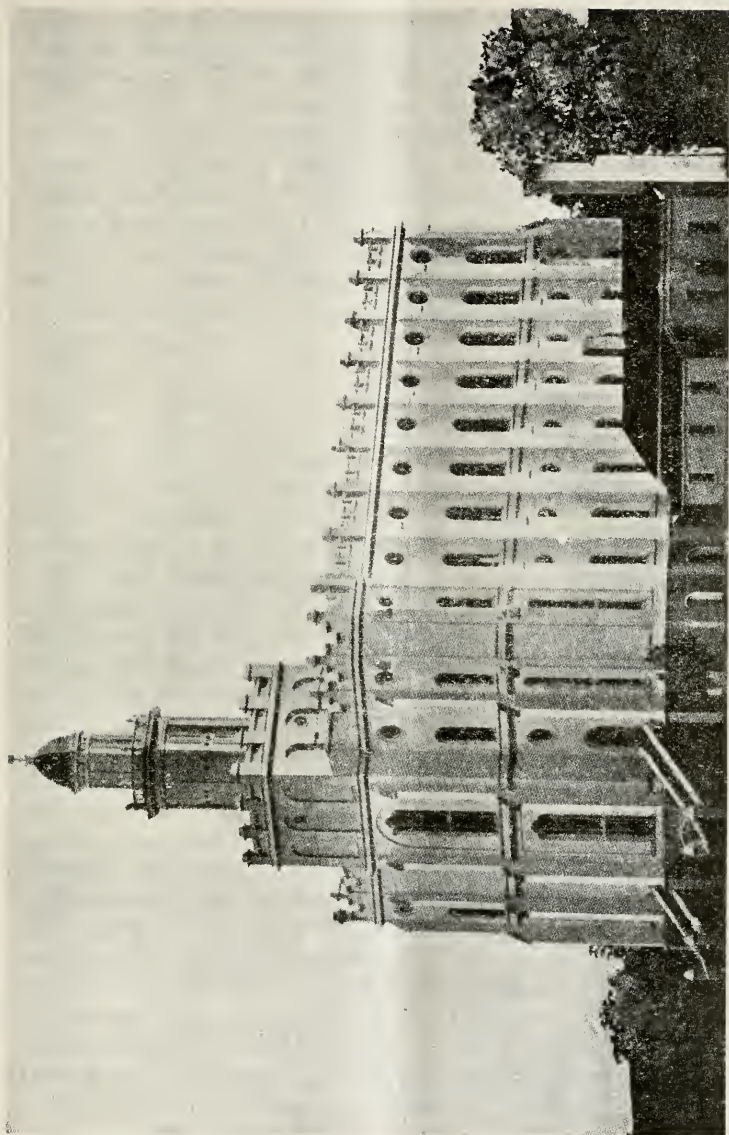
Præsident Young tog en Skovl i Haanden og sagde, idet han pegede paa den Pæl, der var blevet drevet i Jorden i det sydøstlige Hjørne af Grunden: »Lige under denne Pæl nede i Grunden vil der blive lagt en Sten, der indeholder hellige Optegnelser, og netop over denne Pæl vil der, naar Bygningen er fuldført, være anbragt en anden Sten, der indeholder hellige Optegnelser om Templet.« Derpaa sagde han, idet han lod Handling følge Ord: »Jeg gor nu Begyndelsen ved at flytte denne Jord i Israels Guds Navn.« Hele Folket sagde »Amen«.

Arbejdet med at grave Grunden begyndte øjeblikkeligt. Om Eftermiddagen paa selve Indvielsesdagen kom Plove og Harver i Gang.

En Sten til Optegnelser blev anbragt i det sydøstlige Hjørne af Bygningen, og i den blev der den 31. Marts 1873 indlagt en Metalkasse, der indeholdt Eksemplarer af Skrifterne og andre af Kirkens Bøger tillige med en Solvplade med følgende Indskription:

»Hellighed for Herren.«

»Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige blev organiseret og oprettet i Overensstemmelse med vort Lands Lov, ved Guds Villie og efter Guds Befalinger den 6. April 1830. Disse Befalinger blev givet Joseph Smith jun., som var kaldet af Gud og ordineret til Jesu Kristi Apostel som den første Ældste i Kirken. Joseph Smith jun., Præsident, led sammen med sin Broder Hyrum, Patriark over hele Kirken, Martyrdoden i Carthage i Illinois den 27. Juni 1844, og Kirken blev drevet ud i Ørkenen i 1846.« Derefter fulgte Navnene paa alle Kirkens Generalautoriteter, som de var paa den Tid.

TEMPLET I ST. GEORGE.

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
Corporation of the Presiding Bishop, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Templets Taarn er 31 Fod i Firkant; Vindfløjen paa Taarnet er 175 Fod hævet over Jorden. Grundmuren til hele underste Etage bestaar af sort Basalt, en Sten, der hyppigt forekommer der i Eggen og er udmærket skikket til Bruget. Jorden paa Stedet er nemlig sandet og fuld af akaliske Mineralsalte, og ingen Sten, der let lod sig oplose, vilde være skikket til at bygge Grunde op i denne Jord. Bygningens Grund gaar 10 Fod i Jorden, og omtrent to Trediedele af den østlige Ende og en Del af den nordlige Side staar paa selve Grundfjældet under Stedet. Gennem hele sin øvrige Udstrækning er Grunden lagt paa et tykt Lag knuste, vulkanske Klippesten, der er drevet sammen under Slagene af en hundred Punds Rambuk. Et omfattende Dræningssystem omgiver Bygningen og er forbundet med et endnu større Dræn 50 Fod øst for det firkantede Taarn.

Grundmuren er 12 Fod bred for neden, og Murene aftager gradvis i Tykkelse, saa at de i Højde med underste Etages Vinduer har en Tykkelse af 3 Fod og 8 Tommer. Oven over nederste Etage er Bygningen opført af den fine, røde Sandsten, der findes i Omegnen i Stenbrud, der blev anlagt og aabnet specielt til dette Brug. Tommer og Planker maatte trækkes dertil af Okser fra Steder 70 til 90 Miles borte.

Templet staar paa det aabne Land kun let hævet over det omliggende Jordsmon, blottet for al den Overlegenhed, der følger med en dominerende Beliggenhed. Jorden, paa hvilken Bygningen staar, saa vel som flere Mile omkring, har en overvejende mørk rød Farve, og den samme Farve har de Sandsten, hvoraf Templet er opført. Som Følge heraf vilde hele Bygningen gaa i eet med sine Omgivelser, saa at den praktisk talt vilde blive usynlig, selv paa en temmelig kort Afstand. Man har faaet den til at kontrastere mod Omgivelserne ved at hvidte den, og Resultatet er, at Bygningen er blevet et fremtrædende Moment i Landskabet.

Med Hensyn til Indretningen af det Indre vil vi ikke gaa i Enkeltheder, kun vil vi dvæle lidt ved Døbefonten. Den hviler som i de andre Templer paa tolv Okser af Støbejern, og de staar i en lille Fordybning i Gulvet. Fonten, Okserne, Jerntrapperne og alt Tilbehør, en samlet Vægt paa over otte Tusinde Pund blev støbt i Salt Lake City og kort med Oksespand derfra til St. George. Alt Udstyret til Baptisteriet var en Gave fra Præsident Brigham Young.

St. Georges Tempel blev bygget ved frivillige Bidrag og Tilskud fra Folkets Tiende. Et Aar (1875) blev der givet over hundrede og tre og tyve Tusinde Dollars paa Arbejdet, og den samlede Udgift for den færdige Bygning var betydelig over fem hundrede Tusinde Dollars. Bygningen var prak-

tisk talt færdig ved Slutningen af 1876. Dele af den blev indviet den 1. Januar 1877 for at give Lejlighed til at udføre visse Ordinancer for Indvielsen af hele Bygningen, hvilket fandt Sted den 6. April samme Aar. Indvielsesbonnen blev opsendt af Daniel H. Wells, anden Raadgiver i det første Præsidentskab.

MENNESKESLÆGTENS OPRINDELSE.

»Og Gud sagde: lader os gøre et Menneske i vort Billede, efter vor Lignelse; og de skulle regere over Havets Fiske, og over Himmels Fugle, og over Fæet, og over alle Orme, som krybe paa Jorden. Og Gud skabte Mennesket i sit Billede; Mand og Kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem, og Gud sagde til dem: vorder frugtbare og mangfoldige og opfylder Jorden.«

(1. Mose. 1, 26—28.)

Disse Skriftsteder giver os en Skildring af Skabelsens sidste Stadier: Menneskets Skabelse. Før vi gaar videre, vil vi dog her bemærke, at Moses beskriver Skabelsen i et populært og ikke i et videnskabeligt Sprog. Dersom han havde skrevet i et videnskabeligt Sprog, saa vilde Beskrivelsen have forfejlet sin Hensigt, at være et Middel til Menneskeslægtenes Velsignelse. Paa Verdens daværende Udviklingstrin vilde en videnskabelig Skildring have været ligesaa ufattelig, som et Foredrag over den elektriske Telegraf vilde være for Urindvaarnerne paa Sydhavsoerne. . . . Men Skabelsen er beskrevet, som om den var iagttaget af et Øjenvidne.

Det maa ligeledes bemærkes, at denne Beskrivelse er gjort blot med et moralsk Maal for Øje, nemlig at fremstille Gud i Forbindelse med Menneskets Historie, og af den Grund hersker der en skøn Orden i dens Komposition, endskøndt der i Sproget og Stilen findes enkelte smaa Ufuldkommenheder. Desuagtet findes der ikke noget i Mose Beskrivelser, som kommer i Strid med anerkendte videnskabelige Kendsgerninger. Der findes vistnok visse videnskabelige Teorier, som kommer i Strid med den bibelske Beskrivelse af Skabelsen, og visse Fortolkninger af den første Mose Bog har været stridende imod visse antagne videnskabelige Kendsgerninger, men naar man sætter saadanne usikre Teorier til den ene Side og de urigtige Fortolkninger til den anden, saa finder vi, at Mose Beskrivelser stemmer fuldkommen overens med

Geologien. Under de to første Dage gennemgik Grundstofferne en kemisk Forandring; den tredje Dag antyder Planterigets Fremkomst; Uddunstningerne eksisterede endnu i høj Grad paa den Tid og skjulte saaledes Planteriget, — men paa den fjerde Dag blev den astronomiske Himmel først synlig i den Stilling, som den indtager til vor Jord, den femte og sjette Dag frembragte de forskellige Dyrearter og tilsidst Mennesket.

Der er to eller tre Steder i Mose Beskrivelse, som særdeles bør lægges Mærke til, eftersom de viser den bibelske Beskrivelse at være i fuldkommen Overensstemmelse med Geologien.

Vi læser i 1ste Mose Bog, 1., 20., følgende: »Og Gud sagde: Vandet udgive mangfoldigen af vrimplende Dyr, som har levende Sjæle; og Fugle, som skulle flyve over Jorden, imod Himmels udstrakte Befæstnings Overdel«, og i det næste Vers finder vi, at »Gud skabte de store Hvalfiske og allehaande krybende Dyr, som Vandet udgav mangfoldigen efter sit Slags, og allehaande Fugle med Vinger efter sin Slags«. Ordet »Hvalfiske« eller Hvaler er mere udstrakt i sin Betydning og indbefatter Krybdyr af enhver Art, saasom Krokodiller og Slinger, og ikke blot Fisk. Geologien lærer os, at Jordens første Frembringelse var Dyr, som levede i Vandet, og Vandplanter. Der var en lang Tidsperiode, som man med Rette kunde kalde en »Vandperiode«, der efterfulgtes af en amfibisk Tidsperiode, under hvilken Krybdyr og Fugle var de herskende Arter. Dette stemmer fuldkommen overens med Mose Beskrivelse. Man finder endnu i Bjergene mange Vidnesbyrd om utallige Vanddyr, og endogsaa om »flyvende Dyr«, baade Insekter, Fugle og flyvende Krybdyr, der alle maa have levet under hin Tidsperiode, og i dette finder vi en mærkelig Overensstemmelse med Mose Beskrivelse. Enhver ved, at Urter og Græs maatte være til Stede, forend Dyrene blev skabt, eftersom Planteriget skaffer de allerfleste Dyr deres Føde, og saaledes finder vi ogsaa, at Moses underretter os om, at Planteriget var til, forend Dyrene blev skabt.

Professor Dana anfører to mærkværdige Overensstemmelser, som findes imellem Bibelens Beretning og geologiske Kendsgerninger, nemlig om Lysets Fremkomst. Videnskaben har lært os, at Lyset fremkommer ved Friktion eller gensidig Berørelse af Atomere eller Molekyler*), som er sat i Bevægelse. Grundstoffet forbliver mørkt og uden Liv, saa længe som det ikke er i Bevægelse. Den allerførste Virkning af, at Molekylerne kom i Bevægelse, var at frembringe Lys. Det

*) Yderst smaa Bestanddele af Grundstoffet.

første Skaberord: »Bliv Lys« var saaledes en Befaling til Grundstoffet at sætte sig i Bevægelse, og heri stemmer Bibelen fuldkommen overens med Videnskaben.

Guds Aand svævede over Dybet — eller en Afgrund af evigt Mørke — og Lyset kom derved, som en Følge af Molekylernes Gnidning mod hverandre, til øjeblikkeligt at sprede sig gennem Verdensrummet. Solen, Maanen og Stjernerne maa dog have haft deres Pladser i Himmelrummet, forinden Jorden blev dannet, eftersom denne, i en lang Tidsperiode, var indhyllet i sin egen Dunstkreds af en uigennemtrængelig Taage og opvarmet af sin egen Hede, hvorfor heller ikke Solen, Maanen eller Stjernerne var synlige. Den Gang, Solen for første Gang brod igennem de tykke Skyer, som omgav Jorden, var det en Glædesdag for Verden, der staar som en af de herligste Epoker i dens Historie.

Dersom denne Beretning var begrundet paa blot menneskelig Beregning, saa vilde det have faldet mest naturligt at sætte Solens Skabelse først som den Kilde, hvorfra Lyset udstømmer. Begrebet om Lysets Fremkomst paa den første Dag, uafhængig af den straalende Sol, og sammes senere Afkøling, ved at Taagen og Skyerne blev adspredte, er man først kommen til at forstaa ved den nyere Tids videnskabelige Granskning, og det er saa langt fra de almindelige Begreber, som Menneskene gjorde sig i de ældre Tider, at vi er nødt til at tilskrive denne aldeles rigtige Skildring, der findes i 1ste Mose Bog, en højere Oprindelse. Saaledes viser det sig, at det, som syntes at være en Uoverensstemmelse med Kendsgerningerne i Henseende til Solens Skabelse paa den fjerde Dag, bliver virkelig et af de stærkeste Beviser for Skabelses-Beretningens Sandhed.

Opmærksomheden henledes ogsaa paa den Orden, i hvilken Skabelsesværket gik for sig ifølge den bibelske Beskrivelse. Det viser sig, at den maa være grundet paa et videnskabeligt Princip, eftersom det anerkender en første, stor, skabende Kraft — en personlig Gud. Før bedre at sammenligne alt, hvad der kan siges om dette Emne — den Overensstemmelse, der findes mellem de geologiske og den bibelske Skabelseshistorie — vil vi hentyde til Professor Arnold Gnyots Ord: »Det første Indtryk, som den videnskabelige Læser modtager, er Beviset om en Guddom, ikke blot i det første Vers af Beretningen og de efterfølgende bydende Skaber-Udtryk, men i hele Skabelsesværkets Følgerække. Der er saa meget deri, som den nyere Tids Videnskab først har været i Stand til at forklare, at man maa opgive al Tanke om, at noget Menneske er Ophav til Beretningen om Skabelsen.« Ved at bevise den at være sand, beviser Videnskaben den ogsaa at være gud-

dommelig; thi hvem, uden Gud selv, kunde saa nojagtigt beskrive Evighedens Hemmeligheder? Desuden kan den Orden, hvori den beskrives at være gaaet for sig, umuligt være opfundet af Mennesker, skont vi indrommer, at Mennesket er modtageligt for guddommelige Indtryk. Man vilde ganske naturligt have sat Planterigets Skabelse senere end Solens, og derefter den øvrige levende Skabelse, eftersom Solen, i Særdeleshed, er saa nødvendig til Væksternes Udvikling, og de firfødde Dyr vilde man have tænkt sig skabte paa den femte Dag, efterladende hele den sjette Dag til Mennesket, som det herligste af hele Skabelsesværket. . . . Skabelsen bestaar ifølge Bibelen af to særskilte Perioder. De tre første Dage skildrer Jordens uorganiske Historie. Begge Perioder begynder med Lys; den første med et kosmisk Lys, og den senere med et Lys, der bestemmer Dage og Aarstider paa Jorden. Begge Perioder slutter med en betydningsfuld Dag. Paa den tredje Dag gjorde Gud Skilsmisse mellem Vandet og det faste Land, og han saa, at det var godt. Derefter fulgte en Gerning, som var helt forskellig fra, hvad der hidtil var udført, nemlig: Frembringelsen af Vækstriget eller Indførelsen af et levende Rige. Siden, paa den sjette Dag, skabte Gud de firfødde Dyr og fandt, »at alt var saare godt«, og som et andet, endnu vigtigere Værk, aldeles nyt i sin Natur, skabte han Mennesket.

Denne Del af Skabelsen beskrives i 1. Mosebog, 1,26, og begynder saa at sige et Kapitel i Skabelsens Historie og indledes med et nyt Forord, saa at der i Stedet for Udtrykket: »og Gud sagde« eller »og Gud gjorde«, hvormed de foregaaende Handlinger fremstilles, her staar: »Vi ville gøre et Menneske i vort Billede«. Desuden var alt det øvrige Skabte, der havde organisk Liv, skabt hvert »efter sit Slags« — et Udtryk, der betegner de ulige Arter i Plante- og Dyreriget.

Mennesket havde saaledes ikke Lighed med noget andet af det, der fandtes i den organiske Skabelse, men med Skaberen selv. »Vi ville gøre Mennesket i vort Billede«. . . .

Saaledes finder vi Menneskets Lighed med Gud, i dets intellektuelle Konstitution, i dets moralske Styrke og Karakter, saavel som i dets Herredomme over alt det Skabte. Mennesket er en tænkende personlig Sjæl, og deri ligner det Skaberen. »Et Lidet gjorde Du ham (Mennesket) ringere end Elohim«. — I vore Oversættelser staar der »Englene«, men det Udtryk, som David bruger, er virkelig Benævnelsen paa Gud selv. Ordet »Engle« — som er anført i Hebræer-Brevet (2,7) — har de græske Oversættere sandsynligvis valgt paa Grund af Jodernes overtroiske Æresfrygt for Guds Navn. Salmistens Ytring angaaende Mennesket burde ordlydende oversættes

saaledes: »Du gjorde det kun lidet ringere end Gud selv«. (Salm. 8,5.) Hele den fysiske Skabelse var beredt som en Platform til at sætte Mennesket paa, eller som et Tempel for en Præst, og dets Lighed med Gud viser sig i den Magt, som det besidder over Naturen, paa Grund af sine overlegne Aandskræfter. Som den berømte Tholuk udtrykker sig: »Loven har sin Tand, Krokodillen sin haarde Beklædning, Fuglene sine Vinger, Fisken sine Finner, men hvad er Menneskets Angrebsvaaben, og hvad tjener det som et Skjold til Beskyttelse? — Det er Guds Aands Lys; derfor maa alt det Skabte være Mennesket underdanigt. Kvæget paa Markerne, Dyrene i Skoven, Fuglene, som flyver under Himmelen, Fiskene i Havets Dyb; alle maa de underkaste sig Mennesket, som deres Herre og Konge.«

Saaledes er Menneskets Karakter og Oprindelse, ifølge Bibelens Vidnesbyrd. Geologien anfører Tiden for Menneskets Skabelse i den samme Orden, som Moses anfører den. Angaaende dette Punkt er alle Geologer enige, hvad deres Teorier ellers monne være. Mennesket maatte have en Begyndelse. Det kunde ikke leve paa Jorden under visse Stadier af dens Udvikling; f. Eks. under Kulformationen, da Planteriget florerede i de Regioner, hvor man nu finder Kullagene, og Luftens Temperatur og Fugtighed samt dennes Sammensætning indeholdt en saa uhyre Mængde Karbonsyre (Kulstof), var det umuligt for Mennesket at kunne eksistere. Blandt Levningerne fra de længst forsvundne Tidsperioder finder man intet Spor af Menneskets Tilværelse, heller ikke blandt de ældste organiske Forsteninger. Mennesket er det fuldkomneste Væsen af alt Levende paa Jorden. I nogle faa Henseender, f. Eks. ved Fuglens Brug af Vinger og Fiskens Svømme-Evne har andre Skabninger Fortrin fremfor Mennesket, men ved sin Bevægelseskraft, Udholdenhed og Opfindsomhed er Mennesket i Stand til at underkaste sig alle andre Skabninger og til at herske over og forbedre Jorden.

Ved sin oprette, symmetriske, livlige og udholdende Legebygning er Mennesket passende anvist sin Plads som Skabningens Herre. Den forudværende Natur bebudede dets Komme. Den fysiske Skabelse hævdede sig Trin efter Trin, Platform efter Platform, ligesom en Pyramide, paa hvis Toppunkt Mennesket blev sat. Den romerske Filosof Cicero siger: »Naar man ser et stort, smukt Hus, saa ved man meget vel, at det ikke var bygget af Rotter eller andet Utoj, som det maaske er fuldt af, selv om man finder det mennesketomt og ikke kender dets Bygmestre«. Dersom vi derfor tænker os et højere Væsen at have betragtet vor Klode under dets forskellige Udviklingsperioder, forend Menneskets Tilværelse

her, saa maatte han have set, at den endnu var ufuldkommen, og at den ikke blot var dannet for Stjernefisk og Krybdyr, men maatte være bestemt for langt højere Væsener.

At Mennesket ikke har eksisteret saa længe, som Jorden har været til, men blev sat paa den under dens sidste store geologiske Udviklingstid og er Kronen paa hele Skabelsesværket, samt er begavet med intellektuelle og moralske Egenskaber, der sætter det i Stand til at underlægge sig Naturen, er Punkter, som bekræfter Sandheden af Bibelens Beretning om Skabelsen. Men der findes en Klasse af Videnskabsmænd, eller rettere nogle Granskere, der benægter, at Mennesket er Resultatet af en ny Skabelse, og derimod vil henføre dets Oprindelse til en gradvis Udvikling af det, som eksisterede for det, og som øjensynligt var en Forberedelse for dets Komme? Antag, at vi for Øjeblikket indrommer, at Mennesket, for saa vidt dets fysiske Natur angaar, blot er en Forbedring af Dyrrets Legemsbygning og at der var en saadan gradvis Udvikling at finde igennem Dyreriget's forskellige Afdelinger indtil den allerfuldkomneste Model, saa har vi endda blot derved fundet Oprindelsen til det ydre Menneske, men maa fremdeles henføre dets aandelige Organisation i Forbindelse med et højere Væsen, Gud, da det ikke kunde komme noget andet. Men vi kunne ikke engang gore denne Indrømmelse angaaende Menneskets fysiske Tilstand. Præsident Mark Hopkins ved Williams Universitetet henleder Opmærksomheden paa Forskellen mellem Tilstand og Aarsagen til samme i et Foredrag, som han holdt angaaende Skabelsen. Saaledes, siger han, finder vi blandt andet, at Tyngdeloven, Tiltrækningskraften og en Tilbojelighed til at forene sig med ligartede Elementer er nødvendige Betingelser for Planteriget's Tilværelse, men de frembringer ikke Planternes Liv — de er ikke den oprindelige Aarsag.

Dersom Menneskeslægten er fremkommet gennem Evolution, det er en gradvis Udvikling fra de lavere Organismer, hvor finder vi da de mellemliggende Overgangsled eller Arter? Den Forandring, der maatte være foregaaet med de mest fuldkomne Abeerter for at blive de mindst udviklede Mennesker, maatte have medtaget en meget lang Tidsperiode, men man finder ikke Spor af noget Dyr, der staar som Overgangsled mellem Aben og Mennesket, heller ikke er der Tegn til, at nogen af de ringere Dyrearter kunne forædles saa meget, at de kunne indtage en saadan Stilling. Vistnok paastaar Professor Carl Vogt, at fødte Idioter fuldkomment repræsenterer et saadant Overgangsled mellem Aben og Mennesket, men der er ikke det mindste Bevis for Evolutionslæren; thi om man træffer paa Tilbagegang fra det højere til et lavere Trin,

beviser ikke dette Udviklingen fra et lavere til et højere. . . . Gennem de forløbne Aartusinder, i hvilke baade Aber og Mennesker har været til paa Jorden, har Aben ikke gjort noget som helst Fremskridt eller udviklet sig, saa at den har faaet mere af Menneskets Udseende, Sæder eller Forstand. Hvoraf kommer det, at der igennem flere tusinde Aars Forløb, i hvilket Mennesket har sat Dyrene et Eksempel, ikke findes en eneste Abe, som har udviklet sig til et Menneske, naar man paastaar, at det skylder Aben sin Oprindelse? Hvoraf kommer det, at man blandt Forsteningerne fra Urverdenen endnu ikke har fundet noget, der kan betegnes som en Overgang fra Abe til Menneske, og som, hvad Udvikling angaar, var naaet saa vidt som at blive Idiot, ved at opnaa Lighed med Menneskets Legemsbygning uden dog at besidde Menneskeforstand? . . . .

Hvorfra fik Newton og Michael Angelo m. fl. deres Evner til at tænke og udføre, hvad de gjorde? Var deres Aandsevner blot et mere udviklet Instinkt end det, man f. Eks. finder hos Bien, der bygger sine Celler efter fuldkommen geometriske Regler, eller var det en Følge af Brugen af den Forstand, som de fik fra Gud? Hvad skulle vi dernæst sige om Menneskets aandelige Egenskaber; om dets Evne til at tænke og danne sig Begreber om den ydre Verden, saavel som Haabet om et andet Liv, og forene dem til en sammenhængende Kæde af Ideer, der vil bestaa, selv om den fysiske Skabning falder sammen? Hvad skulle vi sige om dets fysiske Evner, som af nogle faa Bogstaver og visse ganske faa Lyde danner et Sprog, hvorigennem Tanken giver sig til Kende, et Sprog, der paavirker Følelserne, som baade kan opvække og udslukke Lidenskaberne, som i Skrift kan gengive de mest rørende Følelser ved Poesi, og som bringer Luften til ligesom at bæve under Lyden af Veltalenhed. Hvad skal man tænke om den Evne, som med nogle faa Taltegn, der kan tælles paa Fingrene, kan fremsætte den indviklede Videnskab, der kaldes Matematik, hvormed Mennesket kan beregne Bjergenes Vægt, Højde og Storrelse, og hvormed ligeledes Lysets Hastighed samt Stjernernes Afstande og Storrelser kan udregnes? Hvad skal vi tænke om saadanne Sjælsevner, som med Sikkerhed — efter Regnekunstens Regler — har udregnet, at vort Sol-system for at kunne forblive i sin Bane maa være afhængig af et andet hidtil uopdaget Planetsystem og siden retter Teleskopet mod det Sted paa Himmelhvælvingen, hvor astronomiske Beregninger siger, at et saadant System maatte være, og omsider virkelig opdager det der? Hvad skal man tænke om en Sjæl, som, med Morgenrødens Vinger, bevæger sig med større Hastighed end Lyset, som i Tanken gaar tilbage til Be-

gyndelsen saavel som fremad mod det Ukendte; som kalder al Tid og hele Verdensrummet sit Hjem og vover at kaste sit Blik mod det Uendelige? Denne Menneskets Sjæl med sin Tænkeevne, Indbildningskraft, Hukommelse og Vilje — med dens Haab og Frygt, dens Glæde og Kærlighed — kan denne Sjæl være noget ringere end Guds Barn? Naar Mennesket saaledes kan herske over Naturen, er da ikke Gud mere end baade Naturen og dens Love? Er ikke Mennesket i Virkeligheden et Bevis for et højere Væsens Tilværelse? — Jo, vi ser i Mennesket Guds Barn, som er bestemt til at nyde sin Faders Nærværelse gennem al Evighed.

Mennesket er i Besiddelse af en moralsk Følelse som ingen andre levende Væsener kender noget til. Det elsker og tror paa meget, som Dyrene ikke har det fjerneste Begreb om. Det kan bedømme baade det Skønne og det Modbydelige, saavel som det Rette og det Urette. Kun Mennesket har Begreb om det Moralske og det Umoralske, og det alene har nogen som helst Ide om Gud. Ingen anden Skabning har Evne til at udtrykke sine Tanker ved Tale. Disse og mange andre Egenskaber, der udmærker Mennesket fremfor Dyret, maa hidrøre fra en langt fuldkommere Kilde end den, som Dyrene skylder deres Tilværelse. Disse karakteristiske Egenskaber stadfæster ogsaa Mennesket paa den Plads, som Moses i sin Beskrivelse har anvist det — nemlig, at det var skabt i Guds Billede samt givet Herredomme over Dyrene paa Marken, Fiskene i Havet og Fuglene under Himmelen og over alt det, som kryber paa Jorden.

Nogle vil paastaa, at Bibelens Beretning om Menneskets Skabelse nedsætter det under den Værdighed, som det tilkommer, og at Skriften ikke indrømmer det den Hædersplads i Skabelsen, som Videnskaben gør; men vi paastaar, at det netop er Bibelen, der giver Mennesket den største Ære i Skabelseshistorien.

Bibelen søger ikke at bevise Menneskets Oprindelse fra Aberne eller andre underordnede Dyr, men fremstiller det som Guds Barn, skabt i hans Billede, bestemt til at faa Adgang til sin Skaber og blive delagtig i hans Herlighed. Sandt nok, Bibelen fremstiller Mennesket som et faldent Væsen med en fordærvet Karakter, men kun som en Folge af dets egne Handlinger; thi Gud gav Mennesket en fri Vilje, hvilket det misbrugte til dets egen Fordærvelse; og dog er det i Stand til, ved Brugen af sin fri Vilje, at genvinde sin oprindelige høje Stilling og Rang som et Guds Barn. Ligesom det er det fuldkomneste Væsen kaa Jorden, saaledes er det ogsaa Kronen paa hele Skabelsen. Menneskets fuldkomne fysiske Organisation var dog langt fra alt, hvad Gud havde bestemt for

Mennesket. Da Gud havde fuldendt alt andet, sagde han: »Vi ville skabe Mennesket i vort Billede,« og han stillede det sublimt over alle andre Skabninger samt paasatte det tillige Guddommens Segl, en fornuftig Sjæl. Siden, som for at repræsentere Gud paa Jorden, gav han det Æren og Herredømmet over hele den ovrigte Skabelse. Ingen som helst Udviklingsteori eller anden filosofisk Hypotese, end ikke Digterens Fantasi, kunde have sat Mennesket højere paa Ærens Tinde, end Gud gjorde straks i Begyndelsen. Dog er det siden ved sin Egenkærlighed og forsætlige Ulydighed mod Gud nedsunket fra sin ophøjede Stilling. Mennesket er ikke et Dyr, der blot søger at losrive sig fra andre Dyrearter, som nogle mener, for at opnaa en højere Tilværelse, det er et faldent Væsen. Skabt »kun et Lidet ringere end Gud selv,« er det dog nedsunket, næsten til Dyrets Stilling. Dersom det ikke lod sig forlede til Synd, saa vilde det ikke længere søge at ligne sig med Dyret, men vilde atter erkende sit Slægtskab med Gud. Som Dr. Tholuch saa smukt udtrykker sig: »Vi ere Tjenere, som med Herrens og Skaberens Tilladelse hersker over den ovrigte Skabelse, men, opblæst af Egenkærlighed, har Tjeneren gjort Oprør mod sin Herre. Vi burde ansé os kun som Tjenere, men i Stedet for opsætter vi os som Skabelsens Herre. Vi burde være Guds Præster og ofre til ham, samt anvende til hans Ære det, som han har tildelt os; men i Stedet for ere vi hjemfaldne til Afgudsdyrkelse og tilbeder os selv. Det er dette Oprør, der har brudt Septret for os og kun efterladt os en ubetydelig Stump i vor Haand af, hvad vi i Begyndelsen var bestemte til at nyde.« Den saaledes tabte Stilling kunde ikke genvindes ved timelige Midler. De Fremskridt, der bliver gjorte i de fysiske Videnskaber, de være sig nok saa store, kunne aldrig bringe Mennesket tilbage til den Stilling, hvorfra det faldt. Dens Genoprejsning maatte tilvejebringes ved Sjælens (Aandens) Forædling. Naar Sjælen bliver fornyet, saa hæver den sig højere og højere og faar efterhaanden mere og mere Syn for Sandheden, samt tiltager i Styrke eftersom den stiger højere; søgende efter nye Sandheder, nærmer den sig Gud sin Fader, sit Haab og sin evige Frelse og Lyksalighed.

DET FØRSTE BRYLLUP.

(Af C. C. A. Christensen)

»Fra Evighedens Morgengry
 Vor Klode rulled' ung og ny
 Og tog sin Plads blandt Gudeslægtens Riger,
 Og under tusind Harpers Klang
 Vor Fader Adam denne Jord bestiger.

Her blev hans Riges Grundvold lagt.
 Naturen i sin Højtidsdragt
 Velkommen bød ham her sit Hjem at bygge.
 Og Himlens Engle, da de saa
 Vor Jord blandt tusind Stjerner staa,
 Beundrede det nye Himmel-Smykke.

Og Dyrene i tusind Tal
 Kom til ham i hans Blomstersal,
 Og Navn han for dem alle kunde finde.
 Han saa, at alt var saare godt,
 Men een Ting fattedes der blot,
 Der fandtes ej paa Jorden nogen Kvinde.

Saa i den skyggefulde Lund
 Faldt Adam i et saligt Blund,
 Han saa paa Tidens Strøm en Baad at glide.
 Han saa en Skare komme nær,
 Som i Triumf en Kvinde bær,
 Og vaagen ser han Eva ved sin Side.

Da fejredes en Bryllupsfest,
 Hvor Herren selv var Parrets Præst
 Og Myriader Engle Vidne stode.
 Vær frugtbar, lod det store Bud,
 Udtalt af Universets Gud,
 Og opfyld af jert Afkom denne Klode.

Det var i Tidens Morgengry,
 Da Jorden selv var ung og ny,
 Og Synd og Dod var ukendt paa vor Klode,
 At dette Bryllup stod
 I Paradis ved Livets Flod,
 Og Fred paa hele Jorden den Gang boede.«

DE GAMLE SAGDE.

(Fra »Verden og Vi«.)

Paa Tavshedens Træ hænger Fredens
 Frugter. *Arabisk Ordsprog.*

Man kan vise sin Klogskab paa to Maader: dels ved det, man siger, dels ved det, man tier stille med. Der er Lejligheder nok baade til at tale og tie fornuftigt, men det er underligt at lægge Mærke til, hvor ivrigt Folk griber Lejligheden til at faa sagt noget godt, og hvor svært det falder dem at tie. Grunden ligger lige for. Den, der taler, modtager Tilhorernes Bifald saa at sige kontant, men den Overlegenhed, der vises ved at tie paa rette Sted, bogføres. Den samler sig

først i Tidens Lob til et Omdømme, der vel er værd at inkassere.

Det er *en* Slags Begavelse, der giver sig Udslag som Tale-gaver. Tavshedens Gave er en anden, den kommer fra Karakteren og er for saa vidt af højere Art. Det, at kunne tie, vidner om Ligevægtighed, det er derfor, de store Handlingens Mænd i Historien næsten altid var faamælte. Sagen er: hos tavse Mennesker modnes Ideerne til Handling.

Navnlig hos Kunstnere træffer man en gold Type, der tilsyneladende altid er fyldt med Ideer. De faar et Indfald, der skal blive et Maleri, en Bog eller en Komædie, straks farer de Byen rundt og fortæller alle om Mesterværket. Naar de endelig falder til Ro og skal til at arbejde, er Kraften gaaet af, Tankerne synes dem almindelige og flade. Inspirationen vender sig fra dette Stof, der er overgramset af fremmede, ligesom Fugle, der ikke vil ruge paa de Æg, andre har rort.

Der er en vidunderlig dragende Magt ved det tavse og tilknappede. En Person, der i overstrømmende Elskværdighed lægger sin Sjæl blot for os, kan overraske og indtage for et Øjeblik, men den tillukkede og ordknappe virker paa en helt anden Maade, forudsat naturligtvis, at han samtidig har Personlighed over sig. Menneskene, der er nysgerrige som Skader, beskæftiger sig med den tavse. De *kan* ikke lade være. De digter Indhold i ham. De faa Ord, han siger, tillægges en overordentlig Betydning, og hans Hovedrysten virker mere end den veltalendes Aandricheder. Altsammen, fordi man faar Tillid til ham.

At kunne tie baade med andres Sager og sine egne, er en betydelig Gave. Det er en Loftestang for de to Kræfter, der bærer Tilværelsen: Tillid og Handling!

Gør, hvad er ret, thi nu Dagry bebuder
Sejer for Lysets og Frihedens Sag,
Engle optegne — nøjagtigt som Guder —
Tavse vor Vandel hver eneste Dag.

Gør, hvad er ret, thi nu Lænkerne brydes,
Aagene splintres, selv Mørket er spredt,
Haabet om Frihed af Folkene nydes,
Sandheden sejrer, gør altid kun ret.

INDHOLD:

Templet i St. George..... 97 Menneskeslægten Oprindelse..... 102		Det første Bryllup ..... 110 De Gamle sagde..... 111 Gør, hvad er ret. (Digt).... 112
---	--	---